www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

UPSC CSE 2017 MAINS PAPER 6 NOVEMBER 03, 2017 PUNJABI OPTIONAL PAPER - I QUESTION PAPER

ਪੰਜਾਬੀ / PUNJABI

ਪੇਪਰ I / Paper I

(ਸਾਹਿਤ) / (LITERATURE)

*ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਾਂ : **ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ***	*ਕੁੱਲ ਅੰਕ : **250***
*Time Allowed : **Three** Hours*	*Maximum Marks : **250***

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਮਨ ਲਿਖਿਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ :

*ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਲ **ਅੱਠ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ਜੋ **ਦੋ ਭਾਗਾਂ** ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ ।*

*ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਕੁਲ **ਪੰਜ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ ।*

*ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ **1** ਅਤੇ **5** ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ । ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ **ਤਿੰਨ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ ਦੋਵੇਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ **ਇੱਕ-ਇੱਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਚੁਣੋ ।*

ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ / ਭਾਗ ਦੇ ਅੰਕ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਸੇ ਗਏ ਹਨ ।

*ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ **ਪੰਜਾਬੀ** ਵਿਚ ਹੀ ਦਿਓ ।*

ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉੱਤਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਮ ਲੜੀ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਜਿਸ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਕਟਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਉਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਧੂਰਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ । ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪੰਨਾ ਜਾਂ ਪੰਨੇ ਦਾ ਖਾਲੀ ਹਿਸਾ ਜੇ ਖਾਲੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਉਤੇ ਕਾਟਾ ਮਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

*There are **EIGHT** questions divided in **TWO SECTIONS**.*

*Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.*

*Question nos. **1** and **5** are compulsory and out of the remaining, any **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** from each section.*

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

*Answers must be written in **PUNJABI**.*

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

SECTION A

Q1. **ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਉ ।** *10×5=50*

(a) ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ-ਵਿਉਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਾਕ-ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ । *10*

(b) ਪੰਜਾਬੀ ਜਨਮਸਾਖੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਗਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਿਕ ਖ਼ੂਬੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ । *10*

(c) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਜਨਮਦਾਤੀ ਕਿਹੜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ । *10*

(d) ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵੰਡ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਬਿਆਨ ਕਰੋ । *10*

(e) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਜਨਮ ਸੰਬੰਧੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਇਸਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਬਾਰੇ ਤਰਕ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ । *10*

Q2. **ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਉ ।** $12\frac{1}{2}\times4=50$

(a) ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ-ਵਿਗਿਆਨ (Morphology) ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ-ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ । $12\frac{1}{2}$

(b) ਵਰਤਮਾਨ ਯੁਗ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਵੇਚਨ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

(c) ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

(d) ਪੁਆਧੀ ਅਤੇ ਮਾਝੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਖੜਵੇਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਲੱਛਣਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉ । $12\frac{1}{2}$

www.prepp.in
Prepp Your Personal Exams Guide

Q3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਉ। $12\frac{1}{2}\times4=50$

(a) ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ-ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

(b) ਨਾਂਵ ਅਤੇ ਨਾਂਵ-ਵਾਕੰਸ਼ ਦਾ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਾਂਵ-ਵਾਕੰਸ਼ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰਤੀਬ ਦਾ ਵਿਵਰਣ ਦਿਓ । $12\frac{1}{2}$

(c) ਨਾਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਨੂੰ ਪਰਖੋ । $12\frac{1}{2}$

(d) ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਰ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

Q4. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਉ। $12\frac{1}{2}\times4=50$

(a) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਤੱਤਸਮ ਅਤੇ ਤੱਦਭਵ ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪ ਅਪਨਾਉਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

(b) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉ । $12\frac{1}{2}$

(c) ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ-ਵਾਕਾਂਸ਼ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਰਿਆ-ਵਾਕਾਂਸ਼ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ । $12\frac{1}{2}$

(d) ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

SECTION B

Q5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਉ । *10×5=50*

(a) ਨਿਬੰਧ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ । *10*

(b) ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਰੋਦੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ । *10*

(c) ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਦੱਸੋ । *10*

(d) ਰਹੱਸਵਾਦੀ ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਧਨੀਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਦੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ । *10*

(e) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ । *10*

Q6. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਉ । $12\frac{1}{2} \times 4 = 50$

(a) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਉੱਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਫ਼ਾਰਸੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

(b) ਕੀ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ ? ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉ । $12\frac{1}{2}$

(c) ਨਵ-ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਪਾਸ਼ ਅਤੇ ਜਗਤਾਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਚਰਚਾ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

(d) ਪੰਜਾਬੀ ਰੋਮਾਂਸਵਾਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

Prepp
Your Personal Exams Guide

Q7. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਉ । $12\frac{1}{2}\times4=50$

(a) ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ । $12\frac{1}{2}$

(b) ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦੀ ਕਹਾਣੀ-ਕਲਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉ । $12\frac{1}{2}$

(c) "ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿੱਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਲੋਕਪ੍ਰਿਅ ਰਹੀ ਹੈ ।" ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

(d) ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਦੀ ਦੇਣ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

Q8. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਉ । $12\frac{1}{2}\times4=50$

(a) ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਦੇਣ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

(b) ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਵਿਵੇਚਨ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

(c) ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਾਰਤਕ-ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$

(d) ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰੂਪਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰੋ । $12\frac{1}{2}$